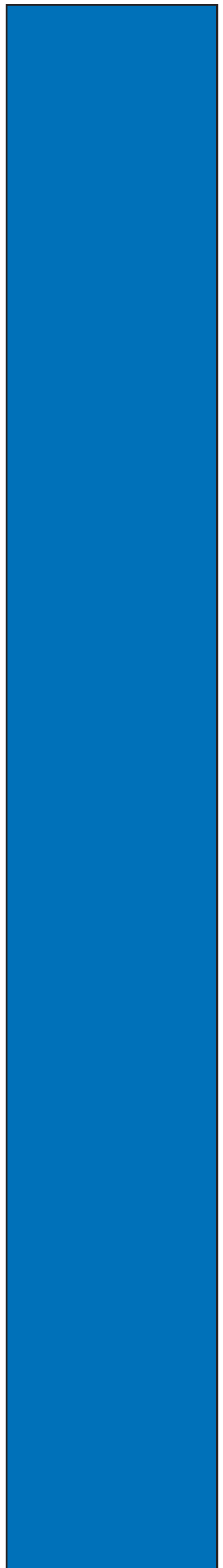

**Kundkontroll-
varför banken
frågar?**

Kraven på kundkännedom och kundkontroll i bankena

Enligt finsk lagstiftning har bankerna skyldighet att identifiera sina kunder och ha kännedom om dem. Förutom kundens personuppgifter ska banken ha fått tillräckliga uppgifter om kundens verksamhet, ekonomiska ställning, skötsel av bankärenden och syfte med att använda tjänsterna. Det betyder att banken ska kontrollera kundens identitet med hjälp av ett officiellt identitetsbevis och dessutom känna till vilka tjänster kunden behöver samt tjänsternas art och innehåll. Banken har också lagstadgad skyldighet att ställa frågor till kunden om användningen av banktjänster samt om ursprunget och användningsändamålet för medel som kommer till kundens konto.

För att utreda varifrån medel kommer till kundens konto kan banken förutom skriftlig redogörelse av kunden begära intyg över affärsverksamheten, registerutdrag eller andra dokument (t.ex. köpebrev eller rekommendationsbrev från ett annat monetärt finansinstitut) med vilkas hjälp medlens ursprung eller användningsändamål kan fastställas.

Alla uppgifter och dokument som kunden har gett banken behandlas konfidentiellt i enlighet med de finska bestämmelserna om banksekretess.

Dokument för identitetskontroll

Innan affärsrelationer inleds måste banken identifiera kunden och verifiera kundens identitet från en tillförlitlig källa.

Personkunder

Godkända identitetsbevis för styrkande av identiteten i bankärenden är av en finländsk myndighet utfärdat giltigt

- 1) pass
- 2) identitetskort (även temporärt)
- 3) körkort
- 4) FPA-kort med foto
- 5) främlingspass
- 6) diplomatpass
- 7) flyktings resedokument

Av utländska dokument godkänns giltigt pass för styrkande av identiteten.

Identitetsbevis som är utfärdade inom EU- och EES-området och duger som resedokument kan i enskilda fall godkännas för styrkande av bankkundens identitet, om dokumentens äkthet kan verifieras. Banken kan dessutom förutsätta att medborgare i ett EU- eller EES-land uppvisar andra dokument som styrker identiteten. Exempelvis om det inte skäligen går att kontrollera ett inom Schengen-området godtagbart resedokuments säkerhetsfaktorer och duglighet som resedokument, kan banken kräva uppvisande av pass.

Banken ska kunna identifiera personen på ett tillförlitligt sätt från det företedda identitetsbeviset. Ett utländskt körkort godkänns inte som identitetsbevis av bankerna i Finland.

Företagskunder

Banken ska identifiera en företagskund genom dokument från en oberoende källa, t.ex. utdrag ur handelsregistret. Dessutom ska banken få uppgifter om företagets verksamhetsbransch, omsättning, struktur och ägare. Till stöd för denna information har banken rätt att av en företagskund be att få dess bokslutsuppgifter, bolagsordning och andra dokument som banken anser sig behöva.

Som identifieringsdokument för ett utländskt företag kan banken kräva ett utdrag ur landets företagsregister, företagets bolagsordning och bokslut samt ett rekommendationsbrev från en finländsk banks utländska korrespondentbank. De dokument som krävs kan variera från fall till fall beroende bl.a. på företagsstruktur och hemland.

Även företagets representanter ska identifieras och deras identitet kontrolleras. Banken ska likaså identifiera företagets ägare och/eller verkliga förmanstagare samt vid behov kontrollera deras identitet.

Vid utgivning av identifieringsverktyg för stark autentisering tillämpar banken speciallagens bestämmelser om fastställandet av kundens identitet med hjälp av dokument.

Personer i politiskt utsatt ställning

För kundkontrollen förutsätter lagstiftningen i Finland att banken också ska veta om en kund är en person i politiskt utsatt ställning eller en sådan persons familjemedlem eller nära medarbetare.

En person i utsatt politisk ställning är en person som är verksam eller under det senaste året har varit verksam i en annan stats tjänst som

- statschef, minister, parlamentsledamot, ledamot i högsta rättsinstans, ledamot i ett högre beslutande organ som granskar skötseln av en stats finanser, ledamot av direktionen för en centralbank, ambassadör eller diplomatiskt sändebud, officer som hör till generalitetet, medlem av ledningen i ett företag som är statsägt i sin helhet

Familjemedlemmar till en person i politiskt utsatt ställning är:

- make/maka, barn och deras makar, föräldrar

En finländsk politiker som är verksam i Finland betraktas dock inte som en politiskt utsatt person i Finland.

Utredning om medel som ingår i en affärstransaktion

Banken ska ha tillräckliga uppgifter om kundens skötsel av ärenden och tjänsternas användningsändamål. Dessa går banken igenom tillsammans med kunden både innan ett avtal om tjänsterna ingås och under kundförhållandet. Banken kan sålunda ställa kunden frågor om inkomst- eller andra uppgifter med vilkas hjälp banken kartlägger kundens behov av tjänster. Om en affärstransaktion vid något tillfälle avviker från kundens rutinärenden eller vanliga sätt att använda bankens tjänster, är banken skyldig att fråga kunden om affärstransaktionens ändamål och de eventuella medlens ursprung. Banken kan också be att få se kontrakt eller annan dokumentation som gäller transaktionen.

Information om betalaren

Sedan år 2008 gäller även i Finland EG-förordningen om betalarinformation. Förordningen förpliktar bankerna att kontrollera att alla ankommande och avgående betalningar åtföljs av den information om betalaren som förordningen kräver. Även vid kontanta betalningar i banken ska betalaren identifieras. En kund som gör en kontantbetalning måste alltså vara beredd att styrka sin identitet. Om informationen om betalaren är ofullständig får banken inte överföra medlen till betalningsmottagaren.

Vägran att utföra en affärstransaktion

Banken ska begära tillräckliga uppgifter för att kunna försäkra sig om kundens identitet och affärstransaktionernas art. Enligt finsk lagstiftning får banken själv avgöra i vilken omfattning den behöver information och t.ex. begär utredningar och dokument om medlens ursprung. Om banken inte får de uppgifter som behövs till stöd för ett kundförhållande eller en affärstransaktion bör banken vägra att etablera affärsrelationen eller utföra transaktionen.

Mer information

***Ytterligare information om kundkontrollen i bankerna och myndighetsdokument
angående kraven på kundkontroll finns i källorna nedan.***

www.pankkiturvallisuus.fi

www.fkl.fi

www.rahanpesu.fi

FK|Finanssialan Keskusliitto
FC|Finansbranschens Centralförbund